

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра суспільно-гуманітарних наук

ПОГОДЖУЮ

Гарант ОПІ

доц. Ольга ОЛЬГА АЛЕКСЕЄВА

«31» 08 2020 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав.кафедри ОПІ

доц. Оксана ОКСАНА МАКСИМЕНЦЬ

« » 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни: Українська мова за професійним спрямуванням (обов'язкова)
(найменування дисципліни)

для спеціальності: 203 «Садівництво та виноградарство»
за ОПІ Садівництво та виноградарство
(шифр, найменування спеціальності, освітньої програми)

форма навчання: денна
(денна, заочна)

Кількість кредитів: 4 кредити

Курс: 1-й

Семестр: 1-й

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) – 2

СРС: – 92 годин,

Форма контролю – екзамен
(екзамен або диференційований залік)

Загальна кількість годин – 120 годин

2020-2021 н.р.

«УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр факультету агротехнологій та екології спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство». – Мелітополь: ТДАТУ, 2020. – 11 с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» (Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16 с.) та Програми навчальної дисципліни «Українська мова за професійним спрямуванням» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 203 «Садівництво та виноградарство». – Мелітополь: ТДАТУ, 2020. – 11 с.

(документ ким і коли виданий)

Розробники: Людмила ШЛЄІНА, ст.викладач.

Рецензент: Оксана МАКСИМЕЦЬ, к.філол.н., доцент

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Суспільно-гуманітарних наук» протокол № 1 від 2 вересня 2020 року

Завідувач кафедри СГН

доц. О.М. Максимець О.М. Максимець

Схвалено методичною комісією факультету агротехнологій та екології спеціальності 203 «Садівництво та виноградарство» для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр за ОПП Садівництво та виноградарство.

Протокол № 1 від 31-08 2020 року

Голова, доц. О.В. Григоренко О.В. Григоренко

1. Опис курсу та Веб-сайт його розміщення. _ОК 1.01

Курс «Українська мова за професійним спрямуванням» – одна з дисциплін гуманітарного циклу. Вона передбачає ознайомлення із різними видами ділових документів, набуття студентами навичок їх укладання, засвоєння етикету ділової кореспонденції.

Навчальна дисципліна передбачає ознайомлення з мовним законодавством України, вивчення норм української літературної мови (орфографічних, пунктуаційних, лексичних, морфологічних, синтаксичних, стилістичних) у професійному спілкуванні, правил складання професійних документів, з'ясування особливостей усного професійного мовлення, особливостей використання лексики і фразеології в професійному спілкуванні, засвоєння відомостей про терміни, професіоналізми, номенклатурні назви, опанування основ науково–технічного перекладу.

Веб-сайт курсу <http://www.tsatu.edu.ua/shn/course/ukrajinska-mova-za-profesijnym-sprjamuvannjam/>

Примітка – для входу на портал потрібен логін і пароль.

2. Мета викладання дисципліни.

Метою курсу є підвищення рівня загальномовної підготовки, мовної грамотності, комунікативної компетентності студентів, практичне оволодіння основами офіційно-ділового, наукового, розмовного стилів української мови, що забезпечить професійне спілкування на належному рівні.

Програма сприятиме активізації та поглибленню знань граматики, лексики, фразеології та синтаксису сучасної ділової мови, а також розвиткові та вдосконаленню вмінь і навичок роботи з текстами наукового та офіційно-ділового стилю в межах сфери професійного спрямування.

Завданням вивчення курсу «Українська мова за професійним спрямуванням» є: забезпечення послідовного і цілісного вивчення курсу, використовувати для цього всі види навчальних занять (лекції, практичні заняття, самостійну роботу).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:** значимість вивчення курсу «Українська мова (за професійним спрямуванням)».

- Особливості стилів та жанрів сучасної української літературної мови.
- Поняття «літературна мова», «мовна норма», функції мови.
- Основні умови ефективного мовленнєвого спілкування, композицію публічного виступу.
- Сутність, види, завдання етики ділового спілкування, етичні норми та нормативи.
- Мову професії, термінологію свого фаху, джерела поповнення лексики сучасної української літературної мови.

- Особливості використання багатозначних слів, паронімів та омонімів у професійному мовленні, правила написання складноскорочених слів, аббревіатур, географічних скорочень.
- Основні правила українського правопису.
- Синтаксичні аспекти професійного мовлення, основні форми викладу матеріалу, структуру речень і словосполучень, труднощі узгодження підмета з присудком.
- Призначення, кваліфікацію документів, вимоги до складання та оформлення різних видів документів та правила їх оформлення.

вміти:

- здійснювати регламентування спілкування, застосовувати орфоепічні та акцентологічні норми української літературної мови в усному спілкуванні, доречно використовувати моделі звертання, привітання, ввічливості,
- Володіти різними видами усного спілкування; готуватися до публічного виступу.
- Знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні власне українську та іншомовну лексику, термінологічну лексику та виробничо-професійні, науково-технічні професіоналізми; користуватися словником іншомовних слів, термінологічними словниками та довідковою літературою.
- Знаходити в тексті і доречно використовувати у професійному мовленні синоніми, пароніми, омоніми; користуватися різними видами словників.
- Перекладати тексти українською мовою, використовуючи термінологічні двомовні словники, електронні словники.
- Правильно використовувати різні мовні засоби відповідно до комунікативних намірів влучно висловлювати думки для успішного розв'язання проблем і завдань у професійній діяльності.
- Сприймати, відтворювати, редагувати тексти офіційно-ділового й наукового стилів.
- Скорочувати та створювати наукові тексти професійного спрямування, складати план, конспект, реферат тощо.

3. Результати навчання – компетенції (з урахуванням soft skills):

Інтегральні:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, під час практичної діяльності або у процесі навчання, яка передбачає здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає вміння працювати у команді та індивідуально, вміння приймати виважені рішення та делегувати відповідальність, налагоджувати ефективне спілкування та доброзичливі стосунки у колективі, вміння попереджувати та вирішувати конфліктні ситуації, вміння презентувати результати професійної діяльності, вміння планувати

робочий та особистий час, вчасно вирішувати поставлені завдання, орієнтування на вирішення проблем, креативність та гнучкість у процесі їх аналізу.

Загальні:

ЗК01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як компетентності (ЗК) члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

К02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою усно, так і письмово.

4. Пререквізити. Дисципліни, що містять знання, уміння й навички, необхідні для освоєння досліджуваної дисципліни: “Українська мова”, “Українська література”, “Іноземна мова”, “Інформатика” на базі середньої освіти.

5. Постреквізити.

Дисципліни, для вивчення яких потрібні компетенції, що здобуваються завдяки вивченню дисципліни Українська мова (за професійним спрямуванням) є базою для вивчення усіх фахових дисциплін для спеціальності “Садівництво та виноградарство”.

6. Інформація про викладача.

Викладач	Шлеїна Людмила Іванівна
Вчений ступінь, вчене звання	старший викладач
Профайл викладача	http://www.tsatu.edu.ua/shn/people/shljeina-ljudmyla-ivanivna/
Контактний тел.	+38(0619)-42-35-58
E-mail:	liudmyla.shlieina@tsatu.edu.ua

7. Структура курсу.

Номер тижня	Вид занять	Кількість	
		годин	балів

		Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Лек.	Лаб.	Практ.	СРС	
Змістовий модуль 1. Законодавчі та нормативно-стильові основи професійного спілкування. Професійна комунікація							
1-3	Лекція 1	Державна мова – мова професійного спілкування. Стилi мови. Основи культури української мови	2	-	-	-	-
	Практична робота 1	Державна мова – мова професійного спілкування.	-	-	2	-	3
	Практична робота 2	Основи культури української мови	-	-	2	-	3
	Практична робота 3	Форми обговорення професійних проблем	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 1	Професійна сфера як інтеграція офіційно-ділового, наукового і розмовного стилів.	-	-	-	8	2
	Самостійна робота 2	Стандартні етикетні ситуації. Парадигма мовних формул				8	2

	Самостійна робота 3	Дискусія, полеміка, диспут як різновид суперечки	-	-	-	10	2
4-5	Лекція 2	<u>Спілкування як інструмент професійної діяльності</u>	2	-	-	-	-
	Практична робота 4	<u>Спілкування як інструмент професійної діяльності</u>	-	-	2	-	3
	Практична робота 5	<u>Риторика і мистецтво презентації</u>	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 4	Секрети ефективного спілкування				8	2
	Самостійна робота 5	Підготуйте довідь із презентацією, яку опановуєте в університеті, скориставшись такими питаннями: Чим приваблює обрана професія? На скільки ваша спеціальність важлива та актуальна? Які ділові та моральні	-	-	-	12	2

		якості вам допоможуть у професійній діяльності? Риторика і мистецтво презентації діяльності?					
6-7	Самостійна робота 6	Підготовка до ПМК 1	-	-	-	4	
	ПМК1		-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 – 64 год.			4		10	50	35
<i>Змістовий модуль 2. Професійна та наукова комунікація як складові фахової діяльності</i>							
9-10	Лекція 4	<u>Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.</u>	2	-	-	-	-
	Практична робота 7	<u>Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації.</u>	-	-	2		3
	Практична робота 8	Документація з кадрово-контрактних питань	-	-	2		3
	Самостійна робота 7	Національний стандарт України	-	-	-	8	2
	Самостійна робота 8	Трудовий договір.	-	-	-	8	2

		Контракт. Трудова угода					
	Практична робота 9	Довідково- інформаційні, обліково- фінансові та розпорядчі документи	-	-	2		3
	Практична робота 10	Службові листи як головний засіб встановлення офіційних та службових контактів між підприємствами, організаціями, фірмами та закладами.	-	-	2		3
	Самостійна робота 9	Прес-реліз	-	-	-	8	2
	Самостійна робота 10	Рекламний лист як різновид ділового листа	-	-	-	8	2
	Лекція 6	<u>Українська термінологія в професійному спілкуванні.</u> <u>Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні</u>	2	-	-	-	-

11-13	Практична робота 11	Українська термінологія в професійному спілкуванні. Науковий стиль і його засоби у професійному спілкуванні	-	-	2	-	3
	Самостійна робота 11	Анотування і рецензування наукових текстів	-	-	-	6	2
14-15	Самостійна робота 12	Підготовка до ПМК 2	-	-	-	4	
	ПМК2		-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 56 год.			4		10	42	35
Екзамен							30
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.			8		20	92	100

8. Методи та форми навчання.

Основними формами проведення занять є лекція та практичне заняття.

У процесі викладання дисципліни активно використовуються **інноваційні методи навчання** (брейнстормінг, робота в парах, групові дискусії, сесія «питання-відповідь», метод проектів, групові обговорення, ділові та рольові ігри, баскет-метод (метод навчання на основі імітації ситуації), тренінг-навчання, практичний експеримент тощо) та **традиційні методи навчання** (словесні, наочні, практичні; методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі; порівняння, узагальнення, конкретизації і виділення головного; навчальна дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу і новизни у процесі викладання, опора на життєвий досвід здобувача вищої освіти, стимулювання обов'язку і відповідальності у навчанні тощо).

9. Політика курсу.

Політика курсу спрямована на розвиток уміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми, вміння працювати у команді та індивідуально, вміння приймати виважені рішення та делегувати відповідальність, налагоджувати ефективне спілкування та доброзичливі стосунки у колективі, вміння попереджувати та вирішувати конфліктні ситуації, вміння презентувати результати професійної діяльності, вміння планувати робочий та особистий час, вчасно вирішувати поставлені завдання, орієнтування на вирішення проблем, креативність та гнучкість у процесі їх аналізу.

Під час практичних занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи у соціумі, зокрема у колективі.

На заняттях обов'язковим є дотримання правил роботи у групі, шанобливе ставлення до поглядів колег, налаштованість на дружню співпрацю та взаємодопомогу, роботу у команді.

На заняттях вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід.

При оцінюванні враховується активність роботи на заняттях, теоретична підготовка, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи.

Всі види робіт доцільно виконувати в оговорений викладачем термін.

Пропущені заняття необхідно відпрацьовувати протягом 2 тижнів (за умови неможливості виконання в означений термін із поважної причини, строки відпрацювання оговорюються індивідуально).

При виконанні всіх завдань і видів контролю курсу слід дотримуватись академічної доброчесності.

Питання щодо курсу можна поставити викладачеві у мережі Facebook або E-mail.

10. Форма контролю знань.

Поточний контроль здійснюється впродовж кожного практичного заняття (загалом до 30 балів).

Контроль самостійної роботи здійснюється впродовж кожного заняття (всього за СРС 1 – 10 балів, СРС 2 – 10 балів).

Підсумковий модульний контроль складається із 2 модулів (всього за ПМК 1 – 10 балів, ПМК 2 – 10 балів).

Підсумковий контроль – екзамен (до 30 балів)

11. Шкала оцінювання.

Дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою. Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення дисципліни, що складає 60 балів.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну та шкалу ЄКТС здійснюється у наступному порядку:

Шкала	Оцінка	Оцінка за національною шкалою
-------	--------	-------------------------------

рейтингу ТДАТУ	за шкалою ЄКТС	Екзамен або диференційований залік
90-100	A	5 (відмінно)
82-89	B	4 (добре)
75-81	C	
67-74	D	3 (задовільно)
60-66	E	
35-59	FX	2 (незадовільно) (з можливістю повторного перескладання)
0-34	F	2 (незадовільно) (з обов'язковим повторним вивченням курсу)

12. Рекомендована література та інформаційні ресурси.

1. Зубков М.Г. Мова ділових паперів: Комплексний довідник / Худож. оформлювач В.А.Носань. Харків: Фоліо; Майдан, 1999. 288с.
2. Зубков М. Сучасне українське ділове мовлення. Х.: Торсінг, 2001. 384с.
3. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови: Навч. Посіб. К.: ВЦ «Академія», 2007. 360 с.
4. Паламар Л.М. Мова ділових паперів: практ. посіб. / Л.М.Паламар, Г.М.Кацавець. К.Либідь, 1997. 296 с.
5. Паламар Л.М. Українське ділове мовлення: навч. посібник. / Л.М.Паламар, Г.М.Кацавець. К.Либідь, 1998. 296 с.
6. Палеха Ю.І. Етика ділових відносин: навч. посіб. К.; Кондор, 2007. 356с.
7. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. І доп. К.: Знання, 2006. 291 с.
8. Семеног О.М. Культура наукової української мови: навч. посіб. / О.М.Семеног. 2-ге вид., стереотип. К.: ВЦ «Академія», 2012. 216 с.
9. Універсальний довідник-практикум з ділових паперів/С.П.Бирик, І.Л.Михно, Л.О.Пустові, Г.М.Сюта. 2-е вид., доп. І випр.. К.: Довіра: УНВЦ «Рідна мова», 1999. 507 с. (Б-ка держ. службовця. Держ. мова і діловодство)
10. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: навч. посібник: К.: Літера ЛТД, 2002. 480 с.
11. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням: підручник. К.: Алерта, 2010. 696 с.

13. Інформаційний пакет дисципліни.

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
 2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.nip.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
 3. Сайт кафедри суспільно-гуманітарних наук <http://www.tsatu.edu.ua/shn/>
- Інформаційний пакет до дисципліни розміщений на Веб-сайті курсу:
<http://www.tsatu.edu.ua/shn/course/ukrajinska-mova-za-profesijnym-sprjamuvannjam/>